

Kuopion kaupunki Kuopion kaupunkiseudun
joukkoliikennelautakunta

20.02.2020

14 §

§ 14

Asianro 1430/08.01.00/2020

Kuopion Waltti lippu- ja maksujärjestelmän laajentaminen ELY-keskuksen järjestämiin liikenteisiin**Joukkoliikennepäällikkö Kaisu Matinniemi
Henkilökuljetusten järjestäminen**

Yleistä

Valtio on irtisanoutunut TVV OMJ Oy:n osakkuudesta, jonka myötä ELY-keskus joutuu luopumaan Waltti-järjestelmästä ja etsimään korvaavia lippu- ja maksujärjestelmiä. Kuopion alueella ELY-keskuksen Waltti-tuotteet poistuvat käytöstä kesällä 2020. Pohjois-Savon ELY-keskus on esittänyt Kuopiolle kaupungin Waltti lippu- ja maksujärjestelmän käyttöönottoa liikenteissään ja samalla Waltti-alueen laajentamista keskeisille kaupungin työssäkäyntialueille; Suonenjoelle, Tervoon, Vesantoon ja Pielavedelle.

Esityksen lähtökohtana on ollut, että Kuopion kuntalaisten palvelutaso säilyy ja asukkaille pystytään jatkossakin tarjoamaan yhteinen Waltti lippu- ja maksujärjestelmä. Lisäksi kaupungin Waltti-alueetta laajentamalla pystytään selkeyttämään lipputuotevalikoimaa ja takaamaan Kuopion keskeisille työssäkäyntialueille toimivat ja helppokäyttöiset joukkoliikenteen palvelut. ELY-keskuksen esitys kaupunki-Waltin laajentamisesta liitteessä.

Nykyisessä osittain kahden päällekkäisen Waltti-järjestelmän mallissa matkalippujen hinnat ovat vaihdelleet suunnittain liikenteen järjestäjistä riippuen, joka on aiheuttanut sekaannusta ja epävarmuutta asiakkaissa. Muutoksella pyritään parantamaan asiakasinformaatiota, kun ELY-keskuksen järjestämät liikenteet saadaan Kuopion informaatiojärjestelmiin.

Maksuvyöhykkeet

Kuopion maksuvyöhykkeiden laajentamisessa on pyritty huomioimaan alueen todellinen matkustustarve. ELY-keskus on tehnyt osaltaan selvityksen, jossa se on tarkastellut toimivalta-alueellaan tapahtuvaa Kuopioon suuntautuvaa matkustusta. ELY-keskuksen selvityksen perusteella erityisesti Suonenjoki ja Tervo kuuluvat Kuopion työssäkäyntialueeseen, eli yli 10 % kunnan asukkaista pendelöi Kuopioon. Pielavedeltä ja Vesannolta kulkevien pendelöijien osuus on pieni, mutta sen sijaan Kuopioon kulkevia toisen asteen opiskelijoita on useita.

Kuopion Waltti-järjestelmän käyttöönottoaminen Suonenjoen, Tervon ja Vesannon liikenteissä tarkoittaa nykyistä E-vyöhykkeen laajentamista Suonenjoelle ja Tervoon, sekä kuudennen F-maksuvyöhykkeen käyttöönottoa Vesannolla ja Pielavedellä. Uudet vyöhykerajat noudattaisivat Pielaveden ja Vesannon suunnalla nykyisiä ELY-keskuksen vyöhykerajoja. Uudet esityksen mukaiset maksuvyöhykkeet on esitelty liitteessä.

Liput ja hinnat

Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikenteessä on käytössä 22.3.2018 § 23 mukaiset viiden vyöhykkeen kerta-, kausi ja arvoliput. Kuopion toimivalta-alueella on käytössä aikuisen, lapsen, nuoren, seniorin sekä opiskelijan asiakasryhmät. ELY-keskuksen järjestämässä liikenteissä on käytössä vain aikuisen ja lasten ikäryhmät.

Kuopion kaupunki Kuopion kaupunkiseudun
joukkoliikennelautakunta

20.02.2020

14 §

Koska erityisryhmien matkustustarve E- ja F-vyöhykkeillä on vähäistä, erillisiä nuoren, seniorin ja opiskelijan asiakasryhmiä ei ole tarvetta ottaa käyttöön. Toisen asteen opiskelijoille tarkoitettu KELA-koulumatkatukilippu otettaisiin kuitenkin käyttöön, sillä kyseisen asiakasryhmän Kuopioon matkustavia asiakkaita on useita.

Lasten asiakasryhmälle myönnetään yleisen käytännön mukainen 50 %:n alennus aikuisen lipun hinnasta. Alle 7-vuotiaat kuljetetaan maksutta. Esi-tettävät asiakasryhmät, sekä lippujen hinnat liitteessä.

ELY-keskuksen lippujen hinnat ovat yleisesti Kuopion kaupunkiseudun hin-toja korkeammat. Waltti-lippujen hinnoista on neuvoteltu ELY-keskuksen kanssa. Hyväksyttäväksi esitettävät hinnat on sopeutettu ELY-keskuksen käytössä oleviin arvo- ja kuntakausilippuihin sekä Kuopion seudun joukko-liikenteen hintatasoon. Muutoksen myötä lippujen hintataso tulee laske-maan nykyisestä kertalippujen sekä kuuden vyöhykkeen kausilippujen osalta noin 15 % olettaen, että matkustajamäärät pysyvät samana. Vyö-hykkeiden sisäisten matkojen hinnat pysyvät ennallaan. Mahdollinen lippu-tuloriski tulee ottaa huomioon liikenteisiin kohdistuvia kustannusjako-osuuksia määriteltäessä.

Kustannukset ja yhteistyösopimuksen päivittäminen

Esityksen lähtökohtana on ollut, että kaupungin työmäärä tai sille kohdis-tuvat kustannukset eivät saa kasvaa muutoksen myötä. Kuopion kaupunki maksoi vuonna 2019 noin 363 000 € yhteishankinta- ja kuntaosuuksia se-kä nousukorvauksia Pielaveden, Vesannon ja Suonenjoen suunnan liikenteisiin. Jatkossa ELY-keskus hankkii edellä mainitut liikenteet bruttosopi-muksin, joissa lipputulot tulevat tilaajalle (ELY-keskus) tai lippu- ja maksu-järjestelmän ylläpitäjälle (Kuopion kaupunki) ja liikenteen järjestämisestä maksetaan kiinteää liikennöintikorvausta.

ELY-keskuksen ja kaupungin välisissä neuvotteluissa tarkasteltiin mahdol-lisuutta, jossa ELY-keskuksen järjestämistä liikenteistä kaupungin Waltti-järjestelmään kirjautuvat lipputulot kohdennettaisiin jokaiseen liikentee-seen erikseen. Tämän todettiin kuitenkin aiheuttavan huomattavasti lisä-työtä ja hankaloittavan kirjanpitoa. Tältä pohjalta päädyttiin esitykseen, jossa kaupunki saa kaikki lipputulot, jotka huomioidaan liikenteen kustan-nusjako-osuuksissa yhteistyösopimuksen mukaisesti. ELY-keskus kompen-soi mahdolliset lipputuloriskin kustannukset.

Yhteistyösopimus tullaan päivittämään maaliskuun 2020 aikana. Yhteistyö-sopimuksessa sovitaan liikenteenjärjestämisen kustannusjaon lisäksi muis-ta Waltti lippu- ja maksujärjestelmän ylläpitoon liittyvistä kuluista, sekä työnjaosta.

Vaikutusten arviointi

Muutoksella varmistetaan yhtenäisen Waltti lippu- ja maksujärjestelmän säilyvyys Kuopion toimivalta-alueella. Lisäksi kaupungin Waltti-alueetta laa-jentamalla pystytään parantamaan joukkoliikenteen informaatiota, sel-keyttämään lipputuotevalikoimaa sekä takaamaan keskeisille työssäkäyn-tialueille yhtenäiset palvelut.

Edellä mainittujen asiakaslähtöisten etujen, sekä lipun hintojen alentami-sen uskotaan vaikuttavan myönteisesti matkustajamääriin. Esitys on siten ympäristö- ja yritysvaikutuksiltaan myönteinen.

Kuopion kaupunki Kuopion kaupunkiseudun
joukkoliikennelautakunta

20.02.2020

14 §

Eesitys

Esitän, että Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta hyväksyy Kuopion Waltti-maksuvyöhykejärjestelmän laajentamisen ELY-keskuksen liikenteisiin Pielaveden, Tervon, Vesannon ja Suonenjoen kuntien puolelle maksuvyöhyke -liitteen mukaisesti sekä asiakashinnat -liitteen mukaiset liput ja asiakashinnat uusille maksuvyöhykkeille.

Liitteet

- 17 1430/2020 Maksuvyöhykkeet
- 18 1430/2020 Asiakashinnat
- 19 1430/2020 Esitys Kuopion Waltin laajentamisesta
- 20 1430/2020 Kustannusosuuksien laskenta

Valmistelija

Jukka Marko Tapio Räsänen
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 5008

Päätösehdotus

Joukkoliikennepäällikkö Kaisu Matinniemi

Lautakunta hyväksyy joukkoliikennepäällikön esityksen

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

